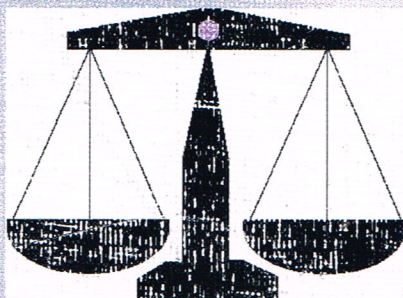

Bengt Bengtsson

Bokföringens grunder

Logik och teknik

Övningar med lösningar

Redovisningslitteratur

Löner och sociala kostnader

Vi tar här ett exempel, där den anställda har en bruttolön på 25.000 kr per månad. Han får dock bara ut 10.000 kr i kontanta pengar. Resten drar arbetsgivaren av från lönen för att i nästa månad levererar beloppet till staten.

När den anställda får sin lön uppkommer också automatiskt en ytterligare kostnad för arbetsgivaren. Dessa kostnader avser en mängd olika poster som skall in till statskassan. En del av dessa pengar kommer sedan den anställda till godo i form av bl.a. pensioner, sjukpenning, arbetslöshetsersättning m.m. Kostnaderna för detta skall bokföras redan i samband med löneutbetalningen.

Den 25 juli har ett företag följande löneutbetalning:

Bruttolön	25.000
Avdrag för preliminärskatt	-15.000
Postgiroutbetalning	10.000

Vid löneutbetalningstillfället bokför man också de sociala kostnaderna som beräknas uppgå till 32 % på bruttolönesumman.

Den 10 augusti betalar man in preliminärskatten och de sociala avgifterna till staten.

1920 Postgiro

	25 juli	10.000
	10 augusti	23.000

2710 Preliminär skatt anställda

10 augusti	15.000	25 juli	15.000
------------	--------	---------	--------

2730 Skuld sociala avgifter

10 augusti	8.000	25 juli	8.000

7010 Löner

25 juli	25.000		

7510 Sociala kostnader

25 juli	8.000		

Så här ser bokföringen ut om man inte gör den på T-konton utan istället som en kontering, ett underlag för databehandling. Till detta återkommer vi mot slutet av denna bok.

25 juli

Konto	Belopp	Konto	Belopp
7010	25000	2710	15000
		1920	10000
7510	8000	2730	8000
	33000		33000

10 augusti

Konto	Belopp	Konto	Belopp
2710	15000	1920	23000
2730	8000		
	23000		23000

Kundfordringar och leverantörsskulder

När ett företag säljer varor skall det ta upp denna försäljning som tillgång och intäkt även om det inte omedelbart leder till någon inbetalning. I stället för pengar får företaget en kundfordran. Denna kundfordran skall finnas kvar som tillgång fram till den tidpunkt företaget erhåller betalning för de sålda varorna. Vid betalningstillfället omvandlas tillgången kundfordran till likvida medel t.ex. postgiro. Intäkten uppstår redan vid faktureringsstillfället eller egentligen redan när prestation har utförts.

Om ett företag köper varor utan att betala omedelbart uppstår en leverantörsskuld i företagets bokföring. Först när företaget betalar sin skuld försvinner denna leverantörsskuld. Vi skall visa detta med ett enkel exempel avseende försäljning och inköp på kredit.

Exempel

Affärshändelse 1.

Företaget säljer varor för 10.000 kr utan att få betalt direkt.

Affärshändelse 2.

Företaget köper varor för 6.000 kr utan att betala.

Affärshändelse 3.

Företaget får betalt för de varor som tidigare sålts för 10.000 kr.

Affärshändelse 4.

Företaget betalar de varor man tidigare köpt för 6.000 kr.

KASSA

3	10.000	4	6.000
		BALANS	4.000
	10.000		10.000

KUNDFORDRINGAR

1	10.000	3	10.000
		BALANS	0
	10.000		10.000

VARUFÖRSÄLJNING

RESULTAT	10.000	1	10.000
	10.000		10.000

LEVERANTÖRSSKULDER

4	6.000	2	6.000
BALANS	0		
	6.000		6.000

VARUINKÖP

2	6.000	RESULTAT	6.000
	6.000		6.000

Uppgift 6 A.

Företagets förmögenhet vid årets början:

Tillgångar	
Varulager	135.000
Kundfordringar	0
Kassa	150.000
Postgiro	294.000
Check	124.000
Summa tillgångar	703.000
Skulder	
Eget kapital	163.200
Checkkredit	400.000
Leverantörsskulder	126.000
Personalens skatter	7.000
Sociala avgifter	6.800
Summa skulder	539.800
Sa skulder & eget kapital	703.000

Företaget har följande kontoplan:

TILLGÅNGAR
VARULAGER
KUNDFORDRINGAR
KASSA
POSTGIRO
CHECK
SKULDER
EGET KAPITAL
CHECKKREDIT
LEVERANTÖRSSKULDER
UTGÅENDE MOMS
INGÅENDE MOMS
PERSONALENS SKATTER
SOCIALA AVGIFTER
INTÄKTER
VARUFÖRSÄLJNING
KOSTNADER
SÅLDA VARORS KOSTNAD
LOKALHYRA
KONTORSMATERIAL
BILKOSTNADER
LÖNER
SOCIALA KOSTNADER
RÄNTEKOSTNADER
ÅRETS VINST

Årets affärshändelser:

01.

Varor säljs kontant för 98.000 kr. Moms ingår med 20 %.

02.

Checkkrediten amorteras med 20.000 kr samtidigt som ränta på krediten betalas med 11.000 kr. Pengarna tas från checkkontot.

03.

Varor säljs på kredit för 212.000 kr. Moms ingår i beloppet med 20 %.

04.

Varor köps kontant för 146.000 kr. Moms ingår i detta belopp med 29.200 kr.

05.

En leverantörsskuld på 30.000 kr betalas över postgiro.

06.

Hyra betalas med check. Beloppet är 12.000 kr. Moms ingår i beloppet med 2.400 kr.

07.

Kunder betalar 126.000 kr via bankgiro.

08.

Varor säljs på kredit för 60.000 kr. Moms ingår med 12.000 kr.

09.

Nettolöner utbetalas med 28.000 kr över postgiro. Skatteavdraget är 12.000 kr. Sociala avgifter beräknas till 15.000 kr.

10.

Varor köps på kredit för 80.000 kr. Moms ingår med 20 % av beloppet.

11.

Bensin till bilen betalas med 4.356 kr genom uttag från checkkontot. Moms ingår i beloppet med 871 kr.

12.

Kontorsmaterial köps kontant för 1.200 kr. Moms ingår med 20 % av beloppet.

13.

Kunder betalar 45.000 kr till vårt postgiro-konto

14.

Frimärken köps kontant för 400 kr.

15.

Ägaren tar ut 14.000 kr från checkkontot för privat bruk.

16.

Personalskatter och sociala avgifter inbetalas till staten över postgirokontot. Beloppen är 7.000 kr och 6.800 kr.

17.

Lagret inventerades vid årets slut och värdet uppgick till 122.000 kr.

Bokför affärshändelserna och gör avslut mot resultat och utgående balans.

VARULAGER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP

CHECKKONTO

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP

KUNDFORDRINGAR

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP

EGET KAPITAL

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP

KASSA

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP

CHECKKREDIT

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP

POSTGIRO

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP

LEVERANTÖRSSKULDER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

Balansräkning

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Maskiner/Inventarier	
Bilar	
Summa anläggningstillgångar	

Omsättningstillgångar

Varulager	
Kundfordringar	
Kassa	
Postgiro	
Check	
Bankkonto	
Summa omsättningstillgångar	
Summa tillgångar	

Eget kapital och skulder

Eget kapital

Eget kapital	
Summa eget kapital	

Långfristiga skulder

Checkkredit	
Summa långfristiga skulder	

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	
Utgående moms	
Ingående moms	
Personalens skatter	
Sociala avgifter	
Summa kortfristiga skulder	
Summa eget kapital o skulder	

Resultaträkning

Intäkter

Varuförsäljning	
Utförda uppdrag	
Summa intäkter	

Kostnader

Driften

Sålda varors kostnad	
Lokalhyra	
Kontorsmaterial	
Bilkostnader	
Lönekostnader	
Sociala kostnader	
Avskrivningar inventarier	
Avskrivningar bilar	
Summa driften	

Finansen

Ränteintäkter	
Räntekostnader	
Summa finansen	
Årets vinst	
Summa kostnader och årets vinst	

Uppgift 6 B.

Företagets förmögenhet vid årets början:

Tillgångar

Varulager	245.000
Kundfordringar	0
Kassa	180.000
Postgiro	312.000
Check	208.000

Summa tillgångar 945.000

Skulder

Eget kapital	199.200
Checkkredit	500.000
Leverantörsskulder	216.000
Personalens skatter	17.000
Sociala avgifter	12.800
Summa skulder	745.800

Sa skulder & eget kapital 945.000

Företaget har följande kontoplan:

TILLGÅNGAR

VARULAGER
KUNDFORDRINGAR
KASSA
POSTGIRO
CHECK

SKULDER

EGET KAPITAL

CHECKKREDIT
LEVERANTÖRSSKULDER
UTGÅENDE MOMS
INGÅENDE MOMS
PERSONALENS SKATTER
SOCIALA AVGIFTER

INTÄKTER

VARUFÖRSÄLJNING

KOSTNADER

SÅLDA VARORS KOSTNAD
LOKALHYRA
KONTORSMATERIAL
BILKOSTNADER
LÖNER
SOCIALA KOSTNADER
RÄNTEKOSTNADER

ÅRETS VINST

Årets affärshändelser:

01.
Varor köps kontant för 123.000. Moms ingår i detta belopp med 24.600 kr.
 02.
En leverantörsskuld på 23.000 kr betalas över postgiro.
 03.
Hyra betalas genom uttag från checkkontot. Beloppet är 14.000 kr. Moms ingår med 2.800 kr.
 04.
Varor säljs kontant för 87.000 kr. Moms ingår i detta belopp med 20 %.
 05.
Checkkrediten amorteras med 30.000 kr samtidigt som ränta på lånet betalas med 14.000 kr. Pengarna tas från checkkontot.
 06.
Varor säljs på kredit för 220.000 kr. Moms ingår i beloppet med 20 %.
 07.
Varor köps på kredit för 72.000 kr. Moms ingår i beloppet med 20 %.
 08.
Bensin till bilen betalas med 5.500 kr genom uttag från checkkontot. Moms ingår i beloppet med 1.100 kr.
 09.
Kontorsmaterial köps kontant för 1.800 kr. Moms ingår i beloppet med 20 %.
 10.
Kunder betalar in 112.000 kr till oss via bankgiro.
 11.
Varor säljs på kredit för 70.000 kr. Moms ingår i beloppet med 14.000 kr.
 12.
Nettolöner utbetalas med 32.000 kr över postgiro. Skatteavdraget är 16.000 kr. Sociala avgifter beräknas till 17.000 kr.
 13.
Kunder betalar 60.000 kr till vårt postgiro-konto
 14.
Frimärken köps kontant för 400 kr.
 15.
Ägaren tar ut 14.000 kr från checkkontot för privat bruk.
 16.
Personalskatter och sociala avgifter inbetalas till staten över postgirokontot. Beloppen är 17.000 kr och 12.800 kr.
 17.
Lagrets värde vid periodens slut uppgår till 238.000 kr.
- Bokför affärshändelserna och gör avslut mot resultat och utgående balans.

VARULAGER

[illegible]

CHECKKONTO

[illegible]

KUNDFORDRINGAR

[illegible]**EGET KAPITAL**[illegible]

KASSA

[illegible]

CHECKKREDIT

[illegible]

POSTGIRO

[illegible]

LEVERANTÖRSSKULDER

[illegible]

UTGÅENDE MOMS

[illegible]

VARUFÖRSÄLJNING

[illegible]**INGÅENDE MOMS**[illegible]

VARUINKÖP

[illegible]

PERSONALENS SKATTER

[illegible]

LOKALHYRA

[illegible]

SOCIALA AVGIFTER

[illegible]

KONTORMATERIAL

[illegible]

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

Balansräkning

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Maskiner/Inventarier	
Bilar	
Summa anläggningstillgångar	

Omsättningstillgångar

Varulager	
Kundfordringar	
Kassa	
Postgiro	
Check	
Bankkonto	
Summa omsättningstillgångar	
Summa tillgångar	

Eget kapital och skulder

Eget kapital

Eget kapital	
Summa eget kapital	

Långfristiga skulder

Checkkredit	
Summa långfristiga skulder	

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	
Utgående moms	
Ingående moms	
Personalens skatter	
Sociala avgifter	
Summa kortfristiga skulder	
Summa eget kapital o skulder	

Resultaträkning

Intäkter

Varuförsäljning	
Utförda uppdrag	
Summa intäkter	

Kostnader

Driften

Sålda varors kostnad	
Lokalhyra	
Kontorsmaterial	
Bilkostnader	
Lönekostnader	
Sociala kostnader	
Avskrivningar inventarier	
Avskrivningar bilar	
Summa driften	

Finansen

Ränteintäkter	
Räntekostnader	
Summa finansen	

Årets vinst	
-------------	-------

Summa kostnader och årets vinst	
------------------------------------	-------

Uppgift 6 A – Lösning.

VARULAGER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
IB	135.000	17	13.000
		UB	122.000
	135.000		135.000

CHECKKONTO

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
IB	124.000	02	31.000
07	126.000	06	12.000
		11	4.356
		15	14.000
		UB	188.644
	250.000		250.000

KUNDFORDRINGAR

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
03	212.000	07	126.000
08	60.000	13	45.000
		UB	101.000
	272.000		272.000

EGET KAPITAL

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
15	14.000	IB	163.200
UB	170.955	VINST	21.755
	194.955		184.955

184955

KASSA

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
IB	150.000	04	146.000
01	98.000	12	1.200
		14	400
		UB	100.400
	248.000		248.000

CHECKKREDIT

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
02	20.000	IB	400.000
UB	380.000		
	400.000		400.000

POSTGIRO

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
IB	294.000	05	30.000
13	45.000	09	28.000
		16	7.000
		16	6.800
		UB	267.200
	339.000		339.000

LEVERANTÖRSSKULDER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
05	30.000	IB	126.000
UB	176.000	10	80.000
	206.000		206.000

UTGÅENDE MOMS

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
UB	74.000	01	19.600
		03	42.400
		08	12.000
	74.000		74.000

VARUFÖRSÄLJNING

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
R	296.000	01	78.400
		03	169.600
		08	48.000
	296.000		296.000

INGÅENDE MOMS

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
04	29.200	UB	48.711
06	2.400		
10	16.000		
11	871		
12	240		
	48.711		48.711

VARUINKÖP

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
04	116.800	R	193.800
10	64.000		
17	13.000		
	193.800		193.800

PERSONALENS SKATTER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
16	7.000	IB	7.000
UB	12.000	09	12.000
	19.000		19.000

LOKALHYRA

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
06	9.600	R	9.600
	9.600		9.600

SOCIALA AVGIFTER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
16	6.800	IB	6.800
UB	15.000	09	15.000
	21.800		21.800

KONTORMATERIAL

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
12	960	R	1.360
14	400		
	1.360		1.360

BILKOSTNADER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
11	3.485	R	3.485
	3.485		3.485

LÖNER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
09	40.000	R	40.000
	40.000		40.000

SOCIALA KOSTNADER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
09	15.000	R	15.000
	15.000		15.000

RÄNTEKOSTNADER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
02	11.000	R	11.000
	11.000		11.000

R E S U L T A T

KONTO	BELOPP	KONTO	BELOPP
VARUINK	193.800	VARUFÖR	296.000
LOKALHY	9.600		
KONTOR	1.360		
BILKOSTN	3.485		
LÖNER	40.000		
SOC KOST	15.000		
RANTEKO	11.000		
VINST	21.755		
	296.000		296.000

U T G Å E N D E B A L A N S

KONTO	BELOPP	KONTO	BELOPP
VARUL	122.000	E. KAP.	170.955
KUNDER	101.000	CHECKKR	380.000
KASSA	100.400	LEV.SKUL.	176.000
POSTG	267.200	UTG MOM	74.000
CHECK	188.644	ING MOM	-48.711
		P SKATT	12.000
		SOC AVG	15.000
	779.244		779.244

Balansräkning

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Maskiner/Inventarier	0
Bilar	0
Summa anläggningstillgångar	0

Omsättningstillgångar

Varulager	122.000
Kundfordringar	101.000
Kassa	100.400
Postgiro	267.200
Check	188.644
Bankkonto	0
Summa omsättningstillgångar	779.244
Summa tillgångar	779.244

Eget kapital och skulder

Eget kapital

Eget kapital	170.955
Summa eget kapital	170.955

Långfristiga skulder

Checkkredit	380.000
Summa långfristiga skulder	380.000

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	176.000
Utgående moms	74.000
Ingående moms	-48.711
Personalens skatter	12.000
Sociala avgifter	15.000

Summa kortfristiga skulder 228.289

Summa eget kapital o skulder 779.244

Resultaträkning

Intäkter

Varuförsäljning	296.000
Utförda uppdrag	0
Summa intäkter	296.000

Kostnader

Driften

Sålda varors kostnad	193.800
Lokalhyra	9.600
Kontorsmaterial	1.360
Bilkostnader	3.485
Lönekostnader	40.000
Sociala kostnader	15.000
Avskrivningar inventarier	0
Avskrivningar bilar	0

Summa driften 263.245

Finansen

Ränteintäkter	0
Räntekostnader	11.000

Summa finansen 11.000

Årets vinst 21.755

Summa kostnader och årets vinst 296.000

Uppgift 6 B – Lösning.

VARULAGER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
IB	245.000	17	7.000
		UB	238.000
	245.000		245.000

CHECKKONTO

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
IB	208.000	03	14.000
10	112.000	05	44.000
		08	5.500
		15	14.000
		UB	242.500
	320.000		320.000

KUNDFORDRINGAR

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
06	220.000	10	112.000
11	70.000	13	60.000
		UB	118.000
	290.000		290.000

EGET KAPITAL

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
15	14.000	IB	199.200
UB	227.360	VINST	42.160
	241.360		241.360

KASSA

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
IB	180.000	01	123.000
04	87.000	09	1.800
		14	400
		UB	141.800
	267.000		267.000

CHECKKREDIT

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
05	30.000	IB	500.000
UB	470.000		
	500.000		500.000

POSTGIRO

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
IB	312.000	02	23.000
13	60.000	12	32.000
		16	17.000
		16	12.800
		UB	287.200
	372.000		372.000

LEVERANTÖRSSKULDER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
02	23.000	IB	216.000
UB	265.000	07	72.000
	288.000		288.000

UTGÅENDE MOMS

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
UB	75.400	04	17.400
		06	44.000
		11	14.000
	75.400		75.400

VARUFÖRSÄLJNING

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
R	301.600	04	69.600
		06	176.000
		11	56.000
	301.600		301.600

INGÅENDE MOMS

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
01	24.600	UB	43.260
03	2.800		
07	14.400		
08	1.100		
09	360		
	43.260		43.260

VARUINKÖP

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
01	98.400	R	163.000
07	57.600		
17	7.000		
	163.000		163.000

PERSONALENS SKATTER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
16	17.000	IB	17.000
UB	16.000	12	16.000
	33.000		33.000

LOKALHYRA

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
03	11.200	R	11.200
	11.200		11.200

SOCIALA AVGIFTER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
16	12.800	IB	12.800
UB	17.000	12	17.000
	29.800		29.800

KONTORMATERIAL

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
09	1.440	R	1.840
14	400		
	1.840		1.840

BILKOSTNADER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
08	4.400	R	4.400
	4.400		4.400

LÖNER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
12	48.000	R	48.000
	48.000		48.000

SOCIALA KOSTNADER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
12	17.000	R	17.000
	17.000		17.000

RÄNTEKOSTNADER

VER NR	BELOPP	VER NR	BELOPP
05	14.000	R	14.000
	14.000		14.000

RESULTAT

KONTO	BELOPP	KONTO	BELOPP
VARUINK	163.000	VARUFOR	301.600
LOKALHY	11.200		
KONTOR	1.840		
BILKOSTN	4.400		
LÖNER	48.000		
SOC KOST	17.000		
RANTEKO	14.000		
VINST	42.160		
	301.600		301.600

UTGÅENDE BALANS

KONTO	BELOPP	KONTO	BELOPP
VARUL	238.000	E. KAP.	227.360
KUNDER	118.000	CHECKKR	470.000
KASSA	141.800	LEV.SKUL.	265.000
POSTG	287.200	UTG MOM	75.400
CHECK	242.500	ING MOM	-43.260
		P SKATT	16.000
		SOC AVG	17.000
	1.027.500		1.027.500

Balansräkning

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Maskiner/Inventarier	0
Bilar	0
Summa anläggningstillgångar	0

Omsättningstillgångar

Varulager	238.000
Kundfordringar	118.000
Kassa	141.800
Postgiro	287.200
Check	242.500
Bankkonto	0
Summa omsättningstillgångar	1.027.500
Summa tillgångar	1.027.500

Eget kapital och skulder

Eget kapital

Eget kapital	227.360
Summa eget kapital	227.360

Långfristiga skulder

Checkkredit	470.000
Summa långfristiga skulder	470.000

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	265.000
Utgående moms	75.400
Ingående moms	-43.260
Personalens skatter	16.000
Sociala avgifter	17.000

Summa kortfristiga skulder	330.140
----------------------------	---------

Summa eget kapital o skulder 1.027.500

Resultaträkning

Intäkter

Varuförsäljning	301.600
Utförda uppdrag	0
Summa intäkter	301.600

Kostnader

Driften

Sålda varors kostnad	163.000
Lokalhyra	11.200
Kontorsmaterial	1.840
Bilkostnader	4.400
Lönekostnader	48.000
Sociala kostnader	17.000
Avskrivningar inventarier	0
Avskrivningar bilar	0
Summa driften	245.440

Finansen

Ränteintäkter	0
Räntekostnader	14.000
Summa finansen	14.000

Årets vinst	42.160
-------------	--------

Summa kostnader och årets vinst	301.600
---------------------------------	---------